

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

31.10.2023 nr.4-1d/23-

Ministerul Justiției

Copie: Cancelaria de Stat
(la nr.18-69-11115)

Procuratura Generală a examinat proiectul de *hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de examinare medicală a deținuților grav bolnavi pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei sau pentru înlocuirea, revocarea arestului preventiv, precum și a Listei bolilor grave care împiedică aflarea persoanelor în detenție (număr unic 914/MJ/2023)* expediat spre avizare.

Apreciind conținutul proiectului de hotărâre prin prisma principiilor activității de legiferare, prevăzute de art.3 din *Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative*, în limita competențelor legale, expunem obiecțiile și propunerile indicate *infra*:

1. Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de examinare medicală a deținuților grav bolnavi pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei sau pentru înlocuirea, revocarea arestului preventiv, precum și a Listei bolilor grave care împiedică aflarea persoanelor în detenție (în continuare – proiectul de hotărâre):

1.1. Considerăm judicios de revizuit conținutul clauzei de adoptare a *proiectului de hotărâre* supus avizării cu referire la temeiurile legale de adoptare. Astfel, opinăm pentru excluderea cuvântului ”*executării*” din prima teză a clauzei, deoarece art.102 alin.(2) din Constituție deja stabilește că, Hotărârile Guvernului se adoptă în scopul executării legii. Subsecvent, propunem excluderea cuvântului ”*prevederilor*”, ca fiind inutil.

1.2. Considerăm necesar, în preambulul clauzei de adoptare, după sintagma ”*art.97*” de completat cu sintagma „*alin.(3¹)*”, din motiv că anume acest alineat al articolului menționat se referă la circumstanța - *îmbolnăvirea bănuțului, învinuțului sau inculpatului de o boală gravă ce împiedică executarea pedepsei – prin concluziile Consiliului medical consultativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau, după caz, prin raportul expertizei judiciare.*

1.3. Cu referire la **pct.2** din *proiectul de hotărâre*, aferent instituțiilor desemnate responsabile de executarea prevederilor Regulamentului vizat, considerăm oportun de a desemna și Ministerul Sănătății în calitate de instituție centrală de specialitate în domeniul medical. Este necesar de menționat că, potrivit pct.3 din Ordinul Ministerului Justiției nr.343 din 29.12.2022 privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea asistenței medicale deținuților în instituțiile penitenciare, ”*Spitalul - penitenciar și secțiile*

medicale ambulatorii își desfășoară activitatea potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a instituțiilor respective, întocmit în baza normelor de organizare și funcționare stabilite de Ministerul Sănătății și de Administrația Națională a Penitenciarelor”.

2. Cu referire la Anexa nr.1 la proiectul de hotărâre - proiectul Regulamentului cu privire la procedura de examinare medicală a deținuților grav bolnavi pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei sau pentru înlocuirea, revocarea arestului preventiv (în continuare – proiectul Regulamentului):

2.1. Propunem ca parafa în partea dreaptă de sus a proiectului Regulamentului să fie redată în următoarea formulă: ”*aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. __ din __*”, având în vedere uzanțele normative. Propunerea analogică se referă și la Anexa nr.2 la proiectul de hotărâre.

2.2. Una din atribuțiile Consiliului medical consultativ conform **pct. 23 lit. f)** constituie ”*constatarea și încadrarea cazurilor examinate conform Listei bolilor grave și/sau criteriilor de determinare a stării de sănătate cu pronostic nefavorabil și dinamică negativă*”. Studiul proiectului Regulamentului supus avizării denotă lipsa criteriilor concrete, care fiind bazate pe evidențe, ar permite argumentarea gradului de gravitate a bolii. În acest sens, în scopul respectării principiilor clarității și previzibilității, considerăm necesar de a elabora și indica exhaustiv *criteriile de determinare a stării de sănătate cu pronostic nefavorabil și dinamică negativă*.

2.3. Reieșind din prevederile **pct.28 lit.c)** și **pct.35** din proiectul actului normativ înaintat spre avizare, rezultă că, destinatarii activi ai Regulamentului și anume, spitalele penitenciare, Consiliul medical consultativ urmează să instituie registre de ținere a evidenței care, *inter alia*, intercalează cu prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, motiv din care autorul proiectului trebuie să racordeze proiectul actului normativ la prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și Legii nr.71/2007 cu privire la registre.

2.4. La **pct. 32** sintagma ”*liberării condiționate înainte de termen*” din a doua teză urmează a fi substituită cu sintagma ”*liberării de la executarea pedepsei*”.

2.5. La **pct.33** din proiectul Regulamentului considerăm judicios de menționat că, sintagma „*gravitatea acesteia obiectiv împiedică executarea pedepsei*” cu referire la posibilitatea înaintării în instanța de judecată a demersului pentru aplicarea liberării de executare a pedepsei sau înlocuirea, revocarea arestului preventiv a deținutului grav bolnav, în caz de prezență a unei boli grave, care nu este inclusă în Lista bolilor grave, este vagă, lăsând loc de interpretare subiectivă și aplicare abuzivă, generând eventuale acte de corupție, falsificări ale actelor medicale în plan diagnostic sau subestimări ale semnelor clinice de pronostic nefavorabil și dinamică negativă a bolii.

Subsidiar, considerăm imperios de subliniat că, prevederile pct.33 sunt contradictorii cu prevederile pct.31 din proiectul Regulamentului supus avizării, conform căruia ”*Înaintarea în instanța de judecată a demersului pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei sau pentru înlocuirea, revocarea arestului preventiv a deținutului grav bolnav, are loc doar în cazul constatării de către Consiliu a existenței unei boli prevăzute în Lista bolilor grave*”, or, *per a contrario*, pct. 33 din proiectul supus avizării

reglementează cazuri de înaintare a demersului instanței de judecată și în situațiile depistării unor boli grave care nu sunt incluse în lista bolilor grave.

2.6. **La pct.34** din *proiectul Regulamentului* opinăm pentru modificarea sintagmei „în termen de 5 zile” cu sintagma „imediat, dar nu mai târziu de 5 zile”, or, potrivit prevederilor art.187 alin.(2¹) din Codul de procedură penală, ”Administrația instituției de deținere a persoanelor reținute sau arestate este obligată să informeze imediat procurorul sau, după caz, instanța de judecată pe al cărei rol se află cauza penală, precum și apărătorul persoanelor respective despre faptul depistării bolilor grave la persoanele deținute”.

3. Cu referire la Anexa nr.1 și Anexa nr.2 la proiectul Regulamentului:

3.1. Propunem ca parafa în partea dreaptă de sus a Anexei nr.1 și Anexei nr.2 la *proiectul Regulamentului* să fie completată cu sintagma: ”aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.__ din __”, având în vedere uzanțele normative;

De ordin general:

E de menționat că, conform art.195 alin.(3¹) din Codul de procedură penală ”Măsura preventivă sub formă de arestare preventivă se înlocuiește sau, după caz, se revocă de procurorul care conduce sau care efectuează urmărirea penală ori, după caz, de instanța de judecată pe al cărei rol se află cauza penală dacă, din concluzia Consiliului medical consultativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor sau din raportul de expertiză judiciară psihiatrică sau medico-legală, rezultă că persoana arestată este grav bolnavă [...]”.

Subsecvent, menționăm că, în cazul efectuării unei expertize judiciare, care poate constitui un temei pentru revocarea măsurii preventive, conform art.88 alin.(4) din Codul de procedură penală, expertul judiciar poartă răspundere în conformitate cu art.312 din Codul penal, pentru prezentarea cu bună știință a concluziilor false.

În această ordine de idei, reieșind din faptul că, demersul Consiliului medical consultativ al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru aplicarea liberării de la executarea pedepsei sau pentru înlocuirea, revocarea arestului preventiv va fi înaintat în privința deținuților grav bolnavi, care au comis inclusiv și infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave sau condamnați la detențiune pe viață, considerăm necesar de revizuit *proiectul Regulamentului* supus avizării prin prisma instituirii unui mecanism de răspundere a membrilor Consiliului medical consultativ pentru prezentarea cu bună știință a concluziilor false.

Totodată, considerăm oportună reglementarea în *proiectul Regulamentului* a situației în care persoana deținută într-o instituție penitenciară suferă de o boală gravă și urmează a fi transferată pentru internare într-o instituție medicală specializată din subordinea Ministerului Sănătății. Prin urmare, inclusiv și din acest considerent, se impune necesitatea includerii Ministerului Sănătății în calitate de instituție responsabilă de controlul executării prezentului Regulament.

**Adjunct al Procurorului
General interimar**

Aliona NESTEROV